

Lêgë tî süngö mbëti-hûnda asâla nî ngbanga tî lingö na yâ tî ngbanga wala/ngâ na lëkëngö pendâ kpälë

Mbëti-yângâ wala instructions **sô ayeke na ndö tî mbëti-hûnda wala formulaire tî âwapâsi sô agâ na ïrî tî âla nvenî**. Ayeke mbëti-hûnda tî âbûngbi wala gbâ tî âwapâsi pëpe. Ahûnda mo tî sù mbëti-hûnda sô tîngâ na mo wala mbëni zo sô mo gâ na ïrî tî mo, awara kpälë na pekô tî mbëni gino sô atî na gbe tî sêngangü tî Dangbanga tî pöpö-ködörö tetî gino wala CPI, ngâ tîngâ na mo yê tî lî na yâ tî fängö-ngbanga na gbelê tî CPI ngâ/wala mo yê tî bi hûnda tî fütängö pendâ kpälë na dawä tî CPI. Mbëti-hûnda sô asâla nî tî wara âsango kuê ndâli tî hûnda tî mo.

Kôzo tî sù mbëti-hûnda sô, ayeke nzönî mo dîko mbîrîmbîrî âmbëti-yângâ wala instructions sô; âla ayeke mû na mo mabôko tî sù nî nzönî. Tî wara sango mîngi na ndö tî CPI ngâ na kodëlêgë tî tene âwapâsi alî na yâ tî fängö-ngbanga nî, ayeke nzönî mo dîko [kêtê gbûku tî sango](#) tî ndokua tî lingö na yâ tî ngbanga ngâ tî lëkëngö pendâ kpälë (VPRS) sô ayeke na ndö tî gbânda tere tî CPI. Tî mbîrîmbîrî, **ayeke nzönî mo sù mbëti-hûnda na mabôko sô mbëni zo sô amanda yê na mbâgë tî VPRS amû na mo**.

Âwapâsi ôko ôko sô ayê tî lî na yâ tî fängö-ngbanga na gbelê tî CPI ngâ/wala sô ayê tî hûnda tî tene afûta na âla pendâ kpälë adu tî sù **mbëni mbëti-hûnda ndê**. Na süngö mbëti-hûnda sô :

- Ayeke nzönî âla kîri na pekô tî âhûnda nî kuê. Tîngâ na âla kîri na pekô tî mbëni hûnda pëpe, wala âla kîri gî na mbâgë tî hûnda nî, fadë Dangbanga ayeke tene mbëti-hûnda nî ayeke na lêgë nî pëpe. Dangbanga alîngbi tî ïrî wapâsi n ïtî hûnda na lo âmbëni sango na ndö nî ; na sâlängö yê tîngâ, fadë agbôto kua nî pekô.
- Bâa nzönî, ndo sô azîa tetî kîrîngö na pekô tî hûnda na yâ tî mbëti sô ayeke kêtê. Tîngâ na mo yê mbëni kugbë-mbëti ndê tî sâla âtanga tî âtënë nî da, mo lîngbi tî mû nî sêngê, sî mo zîa na terê tî mbëti-hûnda wala formulaire nî. ïrî na süngö mabôko tî wapâsi adu tî dutî na ndö tî lê-mbëti ôko na ôko kuê sô mo yeke zîa na terê nî ; tîngâ sô alîngbi tî girisa pëpe.
- Ayeke nzönî âla sù ayê nî mbîrîmbîrî, sî Dangbanga alîngbi tî mâ âtënë tî yâ nî. Sù nî na kékë tî mbëti tî vukö; sù nî na crayon pëpe ngbanga tî âlëndö.

Âwafängö-ngbanga ayeke bâa yêni sî âla lîngbi tî tene wala zo nî abâa pâsi na pekô tî mbênî gino sô atî na gbe ngangü tî CPI, sî âla mû lêgê na lo tî li na yâ tî fängö-ngbanga nî - ngâ sî tônga na adê ponön na li tî wabâlo wala accusé nî – fade ayeke fûta na lo pendâ kpälê. Âhûnda sô atokua nî na âwafängö-ngbanga pèpe, fade ayeke ngbâ na ndokua tî watondo.

Âwafängö-ngbanga lâ ayeke fa wala âsango sô ayeke na yâ tî mbëtî-hûnda nî, sô na yâ nî mo yeke wara mbëtî tî sêzo tî wahûnda nî, wala adu tî tokua nî na watömbâ wala procureur ngâ na dafunga wala défense. **Ayeke nzönî âla hînga sô âmbênî âsango sô amû nî alîngbi tî fa nî polêlê na tango tî fängö-ngbanga nî.**

Tônga na wahûnda asâla tènê sô akpo sêsîrîrî tî lo ndâli tî kua tî lo na dangbanga, wala ndâli tî âsango kuê sô lo mû na yâ tî mbëtî-hûnda nî, fade ayeke fa âtènê nî na yâ tî kîringö na hûnda N° 9. Âyeke nzönî âla hînga atene **atâ sô tènê nî akpo sêsîrîrî, âsango sô ayeke na yâ tî hûnda nî adu tî vungu nî na âwafängö-ngbanga ngâ/wala na âwayângbanga na tango tî fängö-ngbanga nî.**

Mo yeke wapâsi wala mbênî zo sô agâ na ïrî tî wapâsi?

Na yâ tî mbëtî-hûnda nî, ayeke ïri âzo sô kuê awara kpälê atene “**wapâsi**”. Ayeke nzönî, ï bâa kângbi sô CPI asâla na pöpö tî wapâsi na zo sô agâ na ïrî tî wapâsi.

Wapâsi ayeke:

- Mbênî zo sô abâa pâsi lo nveni ndâli tî mbênî gino sô atî na gbe ngangü tî CPI (mbîrîmbîrî wapâsi wala victime directe);
- Mbênî zo abâa pâsi ndâli tî mbênî gino sô asâla na mbênî zo (wapâsi tî terê nî wala victime indirecte).

(Na tâpandê, tônga na zo nî ayeke sêwâ tî wapâsi sô akûi wala awara kpälê ndâli tî mbênî gino sô atî na gbe tî sêngangü tî CPI, lo du tî sû mbëtî nî na ïrî tî lo nvenî sô na yâ nî lo fa âgino na kpälê sô lo wara ndâli tî kuâ tî sêwâ tî lo nî).

Mbênî zo sô agâ na ïrî tî wapâsi ayeke:

zo sô atokua na CPI mbênî hûnda **na ïrî tî mbênî zo ndê sô ayeke wapâsi nî**. Sô abâa âzo tônga na:

- Âwapâsi sô alîngbi pèpe tî gâ na hûnda tî âla nvenî (âmôlengê, âwazëin sô wara lêgê tî gâ na hûnda tî âla nî pèpe);
- Âwapâsi sô ahûnda na mbênî zo ndê tî tene atokua hûnda na ïrî tî âla, ngâ sî âla mû na zo nî mbëtî sô afa atene âla yêda.

Lê-mbëti 1 tî mbëti-hûnda:

- A Ìrì tî kòdörö tî wapâsi _____
Ìrì tî nzapâ ngâ/wala âmbênî âirî ndê tî wapâsi _____
- B Lo yeke kôli wala wâlî _____ C Längö tî düngö WALA ngû _____
- D Lo yeke zo tî kòdörö wa _____ E Marâ tî lo ayeke nye _____
- Nümörö tî mbëti-hûnda tî wapâsi (tönga na lo tokua hûnda kôzo awe) __ / _____ / ____

Allingbi tî sù ngâ ìrì kuê sô ázo tî yâ tî kòdörö ahînga na wapâsi ní

Tönga na wa-hûnda ní ahînga längö tî düngö lo nzônî pépe, ayeke nzônî afa ngû sô ayeke ndurú na ngû tî lo

Mbëti sô abâa gî wapâsi, abâa pépe zo sô agâ na ìrì tî wapâsi.

- A. Mbênî limo tî yêfandâ tî sêzo wala preuve d'identité tî wapâsi ní adu tî zîa na yâ tî mbëti-hûnda ní (na tâpandê, mbëti sêzo wala kâarte danditê, mbëti tî ngû, mbëti tî söröngö zo, mbëti tî tambûla wala passport, mbëti tî kpêngö na kutukutu, mbëti tî wamândängö mbëti wala tî wakua, mbëti sô alöndö na mbâgê tî kôtâ zo tî kòdörö, mbëti sô asû na yâ tî mbênî kändö tî ázo sô akpê, mbëti sô mbênî dôngbi tî müngö mabôko wala organisation humanitaire amû, mbëti tî limbö). Tönga na mo yeke tokua hûnda ní na mbëti gbânda terê, ayeke nzônî mo zîa gî âlimo wala photocopie ní, mo zîa na yâ ní tâ mamâ mbëti ní pépe. Tönga na mbênî sango ayeke ndê na terê tî sô asû na yâ tî mbëti sêzo wala kâarte danditê (na tâpandê, süngö mbupa tî ìrì, wala längö tî düngö) fa ndâ ní nzônî na terê tî kîrîngö na tënë ní, wala na ndö tî mbênî lê-mbëti ndê, sî mo fa ngâ fôti sô mo sâla wala yê sô ayeke ndê.
- B. Fa wala wapâsi ní ayeke kôli wala wâlî.
- C. Tönga na mo hînga ngû tî wapâsi ní pépe, fa gî mbênî längö wala ngû sô ayeke ndurú na ngû tî lo, wala ndurú na längö sô adú na lo; tönga na lègê ayeke da pépe, mú âsango kuê sô adu tî mú lègê tî tene ahînga ngû tî lo.
- D. Fa kòdörö wala âkòdörö tî wapâsi ní. Tönga na wapâsi ní ayeke na kòdörö pépe, fa ní.
- E. Tönga na lègê ayeke da, fa marâ tî wapâsi ní.

1. Wapâsi ní ayê tî hûnda nyê?

LÏNGÖ NA YÂ TÏ NGBANGA

LËKËNGÖ PENDÂ KPÄLË (tönga na adê ponön na li tî mbênî zo)

Ayeke nzônî mo sù na yâ tî ndo òse kuê tönga na mo yê tî li na yâ ngbanga ngâ tî hûnda lèkëngö pendâ kpälê, tönga na adê ponön na li tî mbênî zo

Mbëti-hûnda sô amû lègê na âwapâsi tî soro tî li nay â tî fängö-ngbanga ní wala tî hûnda tî tene afûta na âla pendâ kpälê. Tönga na wapâsi ayê tî li na yâ tî fängö-ngbanga ngâ tî hûnda fütängö pendâ kpälê, ayeke nzônî lo sù na gbe tî « LÏNGÖ NA YÂ TÏ NGBANGA » ngâ na “A FÛTÄNGÖ PENDÂ KPÄLË ». Ayeke nzônî âla zîa na li tî âla sô, âmbênî âdokimâ tî fa tâ-tënë tî hûnda ní wala tî ne hûnda tî lèkëngö pendâ kpälê (sô ayeke da pépe na tango tî süngö mbëti sô) adu tî zîa ní yamba, sî mbëti ayeke lâkuê na ngangü.

Tönga na wapâsi ayê gi tî li na yâ tî fängö-ngbanga, sô tî tene gi tî fa tënë tî bi-bê tî lo na ndö tî fängö-ngbanga nî na yângâ tî mbênî wakökö sô ayeke gue na iri tî lo na lê-ngbanga, ayeke nzönî lo sù na gbe tî « LÏNGÖ NA YÂ TÎ NGBANGA ». **Tönga na wapâsi nî ayê gi tî li na yâ tî ngbanga nî, lo lingbi tî zia yamba hûnda 7 sêngê.**

Ayeke nzönî âla dïko kêtê gbûko tî ndokua tî lingö na yâ tî fängö-ngbanga ngâ tî fütängö pendâ kpälê sî âla lingbi tî wara âmbênî âsango na ndö tî lingö na yâ tî fängö-ngbanga nî.

Tönga na wapâsi nî ayê gi tî hûnda tî tene afûta na lo pendâ kpälê, ayeke nzönî lo sù nî na gbe tî « LÛKÛNGÖ PENDÂ KPÄLÛ ». Lëkëngö pendâ kpälê ayeke yê sô alingbi tî mü mabôko na wapâsi tî leke siönî sô asî na lo. Alingbi tî du mbênî fütängö ngingza, mbênî lëgê tî müngö mabôko, kirïngö na yê na zo wala mbênî lëgê tî gbüngö gerê tî âwapâsi polêlê. Tönga na wapâsi nî ayê tî hûnda lëkëngö pendâ kpälê, lo du tî kîri na pekô tî âhûnda tî le-mbëtî usïö kuê tî mbëtî-hûnda wala formulaire nî. **Tönga na wapâsi nî ayê tî hûnda lëkëngö pendâ kpälê, lo du tî kîri na pekô tî âhûnda tî le-mbëtî usïö kuê tî mbëtî-hûnda wala formulaire nî.**

Ayeke nzönî âla dïko kêtê gbûko tî ndokua tî lingö na yâ tî fängö-ngbanga ngâ tî fütängö pendâ kpälê sî âla lingbi tî wara âmbênî âsango na ndö tî lëkëngö pendâ kpälê.

2. Nye lâ asî na wapâsi nî lo nvenî ? Fa pekô tî ayê nî nzönî.

Mû âtâ mbîrîmbîrî sangö kuê sô mo yeke na nî **na ndö tî ayê sô kuê asî na wapâsi ngâ/wala âsewâ tî wapâsi**. Ayeke nzönî tî fa ayê nî avuru, mo fa ngâ âgbüngö-li tî wapâsi na ndö nî. Ayeke nzönî ndâlî tî wapâsi nî tî mü âsango sô avuru ngâ na âpasëmâ sô asî na lo (ngâ/wala âsewâ tî lo), **tâ tönga na tî so lo da bê tî lo na nî.**

Mo yeke wara na yâ nî ägino sô asâla na terê tî âsewâ tî wapâsi ngâ na kpälê sô wapâsi wara na pekô nî. Tönga na ndö tî sâla âtënë tî ayê sô asî na mo akono pëpe, mü mbênî lê-mbëtî ndê sô mo zia iri tî mon a ndö nî, sî mo sù mabôko tî mo gbe nî

Tönga na âkpälê ndê ndê asî na âlängö ndê ndê wala na ândo ndê ndê, fa nzönî âkpälê nî ôko na ôko, ngâ na längö nî.

3. Ayê nî asî lâwa? _____

4. Ayê nî asî na ndowa? _____

Sâla tënë ndurü. Tönga legê ayeke da, fa tâ längö sô âkpälê nî asî na nî (längö/nze/ngû). Tönga na mo hînga längö tî kpälê nî pëpe, ayeke nzönî mo fa gi längö sô ayeke ndurü na terê nî (tâpandê, tönga na akpälê nî asî na mbênî längö sô ayeke ndurü na mbênî kötâ wala ngangü ngöi tönga na matânga tî nzapâ, söröngö âzo, bîngbilö tî âzo, lito na ngombe sô âzo kuê amâ tënë nî, etc). Tönga na lëgê ayeke da, dî iri tî mbênî ndo wala gbätä sô ayeke ndurü na ndo sô âkpälê nî adutî da.

5. Tî bê tî wapâsi, zowa lâ ayeke na li tî âkpälê nî ? _____

Tönga na wa-hûnda nî ahînga sêzo wala identité tî zo wala âzo sô ayeke wandöli nî pëpe, ayeke nzönî amû sango tî mü lëgê tî tene ahînga bûngbi sô âzo nî ayeke na yâ nî (tâpandê, marâ-bongö sô âla yû wala yângâ tî ködörö sô âwalî wala auteurs nî ayeke tene, etc.)

Tönga na wapâsi ni ahînga wandöli tî âkpälê nî pëpe, lo lingbi gi tî sù « mbî hînga äpe ».

6. Kpälè tî nye lâ asî na wapâsi nî lo nvenî ? *Fa ânzene nzene tènè ndö tî kpälè wala ngangü tî kpälè nî na ndö tî zo, na ndö tî âsewä wala ködörö tî lo. Tönga na mo sù na gbe tî mbênî ndo, fa ânzene nzene tènè na ndö tî âsiönî sô asî, mo du tî fa siönî sô asî. Mo lîngbi tî sù na gbe tî ndo mîngi sêngê.*

Tönga na ndo tî sâlängö ânzene nzene tènè na ndö tî kpälè nî akono pèpe, mo lîngbi tî mú mbênî lê-mbèti ndè sô mo zia iri tî mo, ngâ mo sù mabôko tî mon a gbe nî

Ayeke nzönî mo sù na gbe tî da sô alîngbi na marä tî siönî sô wapâsi abâa na pekô tî âgino sô atene asâla na lo, ngâ sî afa nî na yâ tî hûnda 2. Ayeke nzönî âla hînga sô zo alîngbi tî sù na gbe tî âgbâ tî âda sêngê, sî âtâpandê sô azîa na gbe tî da ôko na ôko ayeke gî nî lâ awe äpe. **Tönga na wapâsi nî asù na gbe tî mbênî da ôko, lo du tî fa ânzene nzene tènè nî na yâ tî lê-mbèti sô azîa nî ndurü na da sô lo sù na gbe nî.**

CPI ahînga âgbâ tî âmarä tî kpälè sô wapâsi abâa na pekô tî âgino sô atî na gbe ngangü tî lo. Âgino alîngbi tî gâ na âkpälè na yâ tî mî-terê tî mbênî zo wala na yâ tî li, sô asâla sî yâ tî li tî zo agâ kîrîkiri na pekô tî yê sô asî na lo wala yê sô lo kambisa nî. Dangbanga ahînga ngâ kpälè tî kûngbâ; na tâpandê, kûngbâ agirisa wala abuba na pekô tî mbênî gino sô atî na gbe ngangü tî CPI. Yê ôko, kpälè nî ayeke gî tî mî-terê, tî kûngbâ wala tî yâ tî yingö pèpe. Âmbênî âmarä tî kpälè sô abâa gî âkpälè otâ sô ï fa sô pèpe, âyê tönga na wârängö ngangü bê tî sâla kua pèpe, wala wârängö päsâ pèpe tî manda mbèti, etc. Ayeke nzönî mo sù na gbe tî da tî usiö nî)“Mbênî Kpälè ndê”) tönga na mo yê tî fa mbênî marä tî kpälè ndê.

Ayeke nzönî mo fa wala wapâsi nî **angbâ tî bâa pâsi** na pekô tî âkpälè sô asî na lo. Tönga na nî la, ayeke nzönî mo fa wala bängö pâsi sô **agâ na kpälè na terê tî âzo** sô wapâsi nî ayeke bata âla, na lègê tî nginza wala na âmbênî lègê ndê.

Tönga na wapâsi nî awü ponön na pekô tî gino wala âgino sô akpo sewä wala âsewä tî lo wala mbênî zo sô ayeke ndurü na lo, ayeke nzönî azîa na yâ tî mbèti nî âdokimä sô afa sêzo tî wapâsi nî ngâ na sewä tî lo nî, ngâ na kâmba tî söngö sô ayeke na pöpö tî âla. Âtâpandê nî alîngbi tî dutî tönga na : (i) âmbèti tî ngü, mbèti tî fängö seleka wala mbèti tî kuâ; (ii) mbênî depä tî âwakambisa ûse, ngâ na limo tî mbèti tî sêzo wala carte d’identité tî âwakambisa nî.

Lê-mbëti 2 tî mbëti-hûnda:

7. Tönga na adë ponön na li tî mbênî zo (ngâ tönga na mosoro ayeke da), marä lëkëngö kpälë wa lo du tî hûnda?
Bâa âtâpandë sô afa na gbe nî ge tî tene amû na mo wängö. Mo lîngbi tî fa âgbâ tî âtâpandë tî lëkëngö pendâ kpälë.

Alîngbi tî leke pendâ
 kpälë gi tönga adë
 pönön na li tî mbênî zo

MARÄ TÎ ÂLËLËNGÖ KPÄLË	FÄNGÖ YÄ TÎ ÂLËKËNGÖ KPÄLË NÎ
☐ MÜNGÖ NGINZA NA ZO <i>Asâla tënë tî fütängö nginza na zo ndâli tî kpälë sô zo nî awara. Alîngbi tî dutî müngö nginza na zo ndâli tî kpälë tî kûngbâ, kpälë tî mî-terê wala kpälë tî yâ tî li.</i>	
☐ KIRINGÖ NA YË <i>Ayeke mbênî yê sô agî légê tî kîri na wapâsi na ndo sô lo yeke da kôzo na âgino sô asâla na lo. Alîngbi tî dutî kiringö na zo na ndo sô lo yeke da kôzo, kiringö/lëkëngö kûngbâ sô agirisa wala abuba, kiringö na zo na ngbène kua tî lo, wala kiringö na ngurâ tî zo (tönga na müngö mabôko na légê tî mândängö mbëti, etc.).</i>	
☐ LËKËNGÖ <i>Ayeke ângôbo tî müngö tonga na légê tî yorö ngâ na tî yâ tî li ndâli tî kâ, kobêla, wala âmarâ tî kpälë tî yâ tî li kuê. Ayeke ngâ na légê tî kua tî ndiâ wala kua tî müngö mabôko.</i>	
☐ ÂMBËNÎ ÂMARÄ TÎ LËKËNGÖ KPÄLË <i>Ayeke âmbênî marâ tî yê sô wapâsi abâa nî tönga nzönî tetî lëkëngö siönî sô asi na lo. Ayeke âyê tönga na: kusâla tî wârängö na nginza, fängö tâ-tënë polélê, gbüngö gerê tî zo, sükülängö irî tî zo na gbelé ngbanga, matânga tî dängö-bê, lëkëngö ândo tî dängö-bê, wârängö légê tî gue tî manda mbëti, müngö-nzêndo tî tene âgino nî akpîri asi pépe, ziängö na sêse ângôbo tî gângö na sirîri, etc.</i>	

Tî hûnda 7 nî, fadë wapâsi nî asû na gbe tî da wala âda sô alîngbi na âmarä lëkëngö pendâ kpälë sô lo yê tî hûnda. Ayeke nzönî, âla bâa mbîrîmbîrî âtënë otâ sô na gbe nî sô:

1. **Lëkëngö pendâ kpälë** alîngbi tî dutî da tönga na adë ponön na li tî mbênî zo na pekô tî fängö ngbanga.
2. **Fängö ngbanga alîngbi tî nînga gbâ tî ngû** kôzo sî adë ngbanga nî.
3. **Âmosoro sô azîa tetî lëkëngö pendâ kpälë ayeke mîngi pépe, sî ayeke kêtê ahön sô âzo ayeke kü.**

Tönga na sô afa kôzo, lëkëngö pendâ kpälë alîngbi tî dutî yêkuê sô alîngbi tî mü légê na zo tî leke terê tî lo na pekô tî kpälë sô lo bâa. Alîngbi tî dutî fütängö yê sô abuba, mbênî marâ légê tî müngö maboko ndê ndê, kiringö na yê na zo, ngâ/wala âsêngê ângôbo tönga na gbüngö gerê na lëkëngö da tî dängö-bê na âwapâsi.

Ayeke nzönî zo ahînga sô âwa-fängö ngbanga tî CPI lâ ayeke fa tîngâ na nye wala marä lëkëngö pendâ kpälë wa alîngbi tî mû na zo ôko na ôko wala na âzo kuê, wala âla ûse kuê. Tîngâ sô, wapâsi nî alîngbi pëpe tî wara lëkëngö pendâ kpälë sô lo yeke kü.

Na bängö lëgë tî lëkëngö pendâ kpälë sô afa na yâ tî hûnda 7 (sô na li nî), wapâsi nî adu tî sù fütängö yê tîngâ na lo bâa lo tene fütängö nginza lâ alîngbi tî leke ponön so lo wü. Zo alîngba ngâ tî sù na gbe tî ôko ndo sô tîngâ na da abuba sî gî ôko fütängö nginza lâ alîngâ tî leke na kpälë nî.

Wapâsi alîngbi tî sù na gbe tî kîrîngö na yê tîngâ na pâsi sô lo bâa ayeke yê tî lo lâ agirisa; sî alîngbi tî mû na lo mbênî yê ndê na pekô nî pëpe, sî yê nî angbâ lâkuê na mabôko tî wagbâlö. Zo alîngbi tî sù ngâ na gbe tî ôko ndo sô tîngâ na wapâsi ayê tî tene akîri na lo kôzo kua tî lo wala asukûla îrî tî lo na lê tî ndiä (tâpandë, mûngö mabôko tî manda mbëtî, etc.).

Wapâsi adu tî sù lëkëngö pendâ kpälë tîngâ na lo ngbâ tî bâa pâsi na pekô tî âmbênî âmarä âkpälë tî yâ tî li na âkpälë tî mbeto, ngâ adu tî mû na lo tonga tî yâ tî yingö. Ayeke ângbôbo tî mûngö mabôko tîngâ na mûngö tonga ndâli tî kâ, kobêla, söngö terê ngâ na âkpälë tî yâ tî li. Tî wûnzi na nî, wapâsi adu tî sù na gbe tî da tî lëkëngö pendâ kpälë tîngâ lo kîri lo wara mbênî pëpe ayê na mbâgë tî kua tî ndiä ngâ na tî mûngö mabôko na zo na pekô tî âgino sô asâla na lo. Tî wara âmbênî âsango na ndö nî, dîko [kêtê gbûko tî CPI](#).

Tîngâ na âda sô afa na ndüzü sô alîngbi pëpe na âmarä tî yê sô wapâsi abâa tîngâ na tâ nzönî lëgë tî leke pendâ kpälë, ayeke nzönî lo sù na gbe tî “Ambênî âmarä tî lëkëngö kpälë”, ngâ lo fa na yâ tî ndo sô azîa tënë tî âmarä âlëkëngö pendâ kpälë sô lo bâa lo tene ayeke nzönî ngbanga tî lo.

WAPÂSI AYÉDA TÎ MÛ ÂSANGO NA NDÖ TÎ LO SÔ AYEKE NA YÂ TÎ MBËTÎ-HÛNDA SÔ NA KÖFÖRÖ TETÎ ÂWAPÂSÎ TÎ CPI?

HËIN ÊHEIN

Köföro tetî âwapâsi tî CPI (FPV) alîngbi tî fûta lëkëngö pendâ kpälë

Ayeke nzönî mo hînga sô tîngâ mo sù na gbe tî da tî “Hëin”, âsango sô mo zîa na yâ tî mbëtî-hûnda sô ayeke gue na Köföro tetî âwapâsi tî CPI, sî âla yeke bâa nzönî lëgë tî mû âkêtê mosoro tî âla tî sâla na kua tî mûngö mabôko wala yâpüngö lëkëngö pendâ kpälë tîngâ adë ponön na li tî mbênî zo. Köföro tetî âwapâsi ayeke sâla kua na lëgë tî gbelîngö.

Köföro tetî âwapâsi

Tî wûnzi kua tî Dangbanga na ndö tî lëkëngö pendâ kpälë, azîa na sêse mbênî Köföro tetî âwapâsi. Âwa-fängö ngbanga tî CPI alîngbi tî hûnda na Köföro tetî âwapâsi tî sâla yê alîngbi na pekô tî yângâ wala mbëlä sô âla mû na ndö tî lëkëngö pendâ kpälë na terê tî waponön.

Na ndönî, Köföro alîngbi tî dêfa ânginza sô lo wara ndâli tî âpialö sô asâla nzönî na âwapâsi ngâ na âsewä tî âla.

Tî wara âmbênî âsango na ndö nî, dîko [lindo tî gbânda-tere](#) tî Köföro tetî âwapâsi.

Asú ní gí tǒngá na mbêní zo ague na ǐrí tí wapási:

A
B
C

- Wapási ní ayeke kêtê mǒlengê
- Wapási ní ayeke mǒlengê
- Wapási ní ayeke kǒtá zo, sí lo yêda tí tene mbêní zo ndê ague na ǐrí tí lo (*kǒtá zo sô ayêda adu tí sù mabôko tí lo na gbe ní wala lo zía mbêní depá na terê ní – díko âmbětí-yângá ní*)

D Kâmba tí sǒngö na wapási _____

Mú mbětí tí sêzo wala carte d'identité tí zo sô agá na ǐrí tí wapási, ngá na kâmba tí sewá na pöpö tí âla

Sango na ndö tí zo sô agá na ǐrí tí wapási:

ǐrí tí kǒdörö _____ ǐrí tí nzapá _____ Längö tí düngö/ngú _____

E

Sù mabôko tí zo sô ague na ǐrí tí wapási

Längö

Ndo

- A. **Wapási ayeke kêtê mǒlengê:** Na yâ tí mbere sô asâla tènê na ndö tí ngura wala droits tí âmǒlengê, zo kuê sô âde awara ngú 18 pèpe, ayeke mǒlengê ; tǒngá sô, mbêní kǒtá zo sô ayeke sêwá tí wapási alíngbi tí tokua hûnda ní na ǐrí tí mǒlengê ní. Mbêní (limo tí) mbětí sô afa kâmba tí sǒngö na pöpö tí mǒlengê ní na zo ní adu tí zía na terê tí mbětí ní. Mbêní yéfandâ wala preuve tí kâmba tí sêwá na pöpö tí âla alíngbi tí dutí âmbětí kuê tí govromâ kuê sô afa kâmba tí sêwá (ǐrí na kâmba tí sǒngö). Alíngbi ngá tí du depá tí âkambisa úse, sô atokua ngá mbětí tí sêzo tí âla wala kâarte danditê.
- B. **Wapási ayeke wazëin:** Tǒngá na mbêní zëin akânga lègê na zo ní tí tokua hûnda tí lo, fadê mbêní zo ndê wala tuteur alíngbi tí sâla ní na ǐrí tí lo. Fadê azía na yâ ní mbêní (limo tí) mbětí sô afa atene lo yeke zo tí bâa ndo na ndö tí lo. Yéfandâ wala preuve ní adu âmbětí tí govromâ sô afa atene lo lâ lo yeke bâa ndo na ndö tí lo (ǐrí na kâmba tí ndiä na pöpö tí âla). Alíngbi tí dutí ngá mbêní depá wala déclaration tí âwakambisa úse, sô âla fa ní ngá na mbětí sêzo tí âla wala kâarte danditê.
- C. **Wapási ayeke kǒtá zo:** Wapási ní ayeke kǒtá zo sí lo yê tí tene mbêní zo ndê sô ayeke sêwá tí lo atokua mbětí ní na ǐrí tí lo ; lo du tí zía na yâ ní mbêní mbětí sô lo fa lo tene lo yêda ngá sí lo sù mabôko tí lo na gbe tí mbětí sô afa atene lo yêda, wala lo sù na ndo sô azía ngbanga ní na yâ tí lèmbětí úse. Na yâ tí âyê úse sô, zo sô ague na ǐrí tí wapási ní adu tí sù mabôko tí lo na ndo sô azía ngbanga ní sô aírí ní « sù mabôko tí zo sô ague na ǐrí tí wapási ».
- D. **Yéfandâ tí sêzo wala preuve d'identité** tí zo sô agá na ǐrí tí wapási adu tí zía na terê tí mbětí hûnda ní, ngá na âmbětí kuê sô afa kâmba tí sǒngö na pöpö tí âla, mbětí tǐngú, mbětí tí söröngö zo, mbětí tí tambûla wala passeport, mbětí tí kpëngö na kutukutu, mbětí tí wamändängö-mbětí na tí wakua, mbětí tí mbêní kǒtá zo tí kǒdörö, mbětí sô afa atene lo längö na yâ tí mbêní kändö, mbětí sô mbêní bûngbi tí müngö mabôko asú, mbětí tí limbö, wala âmbětí kuê sô amú lègê tí hinga zo ní.
- E. **Süngö mabôko:** Tǒngá na wapási ní ayeke kǒtá zo, sí lo yêda tí tene mbêní zo ndê ague na ǐrí tí lo, âzo úse kuê (wapási ní ngá na zo sô ague na ǐrí tí lo) adu tí sù mabôko na ndö tí mbětí-hûnda ní. Zo sô ayeke gue na ǐrí tí wapási adu tí sù mabôko tí lo kôzo, sí wapási asú tí lo na pekô.

NA TÖKÜÄNGÖ MBĒTĪ, WAPĀSI AYĒDA NA SÜNGÖ MABÔKO TĪ LO ATENE ÂTĒNĒ TĪ YĀ NĪ AYEKE NA LĒGĒ NĪ, TĪ SÔ LO HĪNGA NA NĪ SĪ LO TENE AYEKE TĀ-TĒNĒ.

Sû mabôko tî wapâsi/zo sô agâ na ïrî tî wapâsi

Längö

Ndo

SÛ MABÔKO:

Ayeke nzönî tî tene zo ôko wala âzo ûse kuê asû mabôko tî âla na gbe tî lê-mbĕtî ûse.

Ndo sô na ndömbê nî (ndo sô azîa tetî ûse süngö mabôko na ndö tî mbĕtî-hûnda), adu tî sâla na kua tōnga na wapâsi nî atokua mbĕtî na ïrî tî lo nvenî.

Na süngö mabôko na gbe nî, wapâsi ayêda atene tĕnĕ tî yâ nî ayeke tâ-tĕnĕ. Sô afa atene wapâsi ayêda atene âtĕnĕ sô na yâ tî mbĕtî-hûnda nî ayeke tâ-tĕnĕ, ngâ ayeke na lĕgĕ nî, atâ sô mbĕnî zo ndê asû nî na mbĕtî. Na süngö mabôko na gbe nî, wapâsi ayêda sô lo yê tî tokua mbĕtî tî lĕngö na yâ tî fängö-ngbanga ngâ/wala tî hündängö tî afûta na lo pendâ kpälĕ. **Tōnga na mbĕnî zo lâ amû mabôko na wapâsi tî sô mbĕtî nî, ayeke nzönî lo dĭko pekô tî yângâ tî wapâsi na lo, kôzo sĭ lo sô mabôko tî lo na gbe nî.**

Tōnga na zo nî ahĭnga mbĕtî pĕpe, lo du tî sâla mbĕnî zorôko wala zĭa li tî mabôko tî lo na ndö nî.

Lê-mbĕtî 3 tî mbĕtî-hûnda

8. Ngbanga tî nye sĭ wapâsi nî ayê tî lĭ na yâ tî fängö-ngbanga na gbelĕ tî CPI? _____

Mo fa yê sô apûsu wapâsi tî lĭ na yâ tî ngbanga na gbelĕ tî CPI. Na tâpandĕ nî, « tî fa tâ tĕnĕ », « tî wara nzö ngbanga », « tî hûnda lĕkĕngö pendâ kpälĕ », etc.

9. Wapâsi nî ayeke na mbeto tetî sĕsĭrĭrĭ tî lo, wala tî sewâ tî lo, ndâli tî kua tî mabôko na mabôko sô lo yeke sâla na CPI?

Hĕin Êhĕin *Tōnga mo yêda, fa pekô nî* _____

Wapâsi alĭngbi tî fa mbeto tî bê tî lo tetî sĕsĭrĭrĭ tî lo, ngâ tetî nzönî tî yâ tî li tî lo, tetî ïrî tî lo, tetî dûnĭa tî lo/wala nenĕ tî lo, wala tetî âsĕwâ tî lo ngbanga tî kua tî mabôko na mabôko sô lo sâla na CPI.

Adu tî fa sĕzo tî wapâsi nî pĕpe tōnga angbâ tî bâa yâ tî hûnda nî.

10. Wapâsi nî ayeke na kôlî wala wâlî? _____

Ayeke nzônî mo fa ge wala wapâsi afâ seleka na wâlî tî lo, wala lo kângbi na wâlî tî lo, wala lo yeke wamüä, wala lo yeke na wâlî sô adë âla fâ seleka pëpe.

11. Wüngö tî âmôlengê tî lo wala âzo sô na gbe tî lo _____

Fa wüngö tî âzo tönga na âmôlengê, âkôli wala wâlî, ânyidû wala âbabâ na mamâ sô wapâsi ayeke bata âla tönga na lo yeke na nginza wala mbênî kûngbâ.

12. Fa âmbâgê tî terê tî lo sô azëin, tönga na yê nî ayeke tönga sô _____

Fa âyê sô kuê asâla sî wapâsi awôko, sô alöndö tâ na mbâgê tî gino sô asâla tënë nî pëpe, sî adu tî Gä na kpälê na sênî tî wapâsi, na ngangü tî lo tî tambûla, na ndarâ tî lo, ngâ na ngangü tî lo tî gbû li tî lo ngâ tî mü yângâ.

13. Wapâsi nî atene yângâ/âyângâ tî ködörö wa? _____

Tî tene CPI awara lêgê tî sâla tënë na wapâsi na yâ tî yângâ sô lo mä nzônî, ayeke nzônî i wara sango na ndö tî kôzo na kötâ yângâ tî ködörö sô wapâsi ayeke tene. Mo girisa pëpe sô CPI ayeke sâla kua na yângâ tî farânzi ngâ na angelê, yê ôko lo lîngbi tî yéda tî sâla kua na yângâ tî mbênî ködörö ndê.

14. Fa kua tî wapâsi, tönga na lo yeke na nî _____

Ayeke nzônî mo fa na yâ tî hûnda 14 marä kua wa, kua tî polêlê wala kua tî sêngê, sô wapâsi nî ayeke sâla na ndembe tî süngö mbëtî-hûnda sô.

15. WASÊLÊ-NDIÄ TÍ ÂWAPÂSI:

I] Wapâsi asoro mbênî wakökö tî gue na ïrî tî lo na yâ tî fängö-ngbanga na gbelê tî CPI? Hëin Êhëin

Tönga na mo yêda, fa ïrî tî wakökö nî ngâ na ndo sô lo yeke da _____

II] Wapâsi nî ayeke na mosoro tî fûta mbênî wakökö ? Hëin Êhëin

III] Wapâsi nî ayeke na mbênî tënë tî ke tönga mbênî wakökö/bûngbi tî âwa-ndiä sô gue na ïrî tî âmbênî zo kôzo awe na yâ tî fängö-ngbanga nî, ayê tî gue na ïrî tî lo? Hëin Êhëin *Tönga na mo yêda, asa yâ nî nzönî*

IV] Yê sô wapâsi akü na mbâgê tî wakökö sô ayê tî gue na ïrî tî lo na yâ tî fängö-ngbanga

V] Tönga na zo agâ na ïrî tî wapâsi nî pëpe:

a) Wapâsi nî ayê tî tene mbênî wakökö tî ndokua tî puse wängö tetî âwapâsi tî CPI ague na ïrî tî lo ? (*ayeke mbênî ndokuâ tî âwakökö sô ayeke yamba na kamâ kuê na yâ tî CPI, âla ayeke gue na ïrî tî âwapâsi na tângo tî fängö ngbanga*)

Hëin Êhëin

b) Wapâsi nî ayê tî soro mbênî wakökö na ndö tî kuru wala liste tî âwawängö tî CPI?

Hëin Êhëin

I] Wapâsi alîngbi tî soro wasêlê-ndiä wala wakökö tî guëngö na ïrî tî lo. Ayeke nzönî ma fa wala wapâsi awara mbênî wakökö awe na tângo tî süngö mbëtî sô. Tî tene lo gue na ïrî tî mbênî wapâsi na gbelê tî CPI, wakökö adu tî sù ïrî tî lo na ndö kuru wala liste tî âwakökö tî Dangbanga. Âwakökö sô âde asù ïrî tî âla da pëpe, alîngbi tî hûnda tî sù ïrî tî âla sêngê. Dîko âkêtê gbûku tî sango tî ndokua tî lîngö na yâ tî ngbanga ngâ na tî lëkëngö pendâ kpälê tî tene mo wara âsango na ndö tî kua tî âwasêlê ndiä wala représentation légale.

II] Tönga na wa-hûnda nî ayeke na mosoro tî tene lo fûta mbênî wakökö so ayeke gue na ïrî tî lo na yâ tî fängö-ngbângä na gbelê tî CPI, fa nî ge.

III] Tönga na gbâ tî âwapâsi alî na yâ tî fängö-ngbanga nî, fadê CPI alîngbi tî mü yângâ tî tene abûngbi li tî âla sí asoro mbênî wakökö wala bûngbi tî âwakökö tî gue na ïrî tî âla. Tönga na wa-hûnda abâa atene alîngbi pëpe tî tene wakökö ôko wala bûngbi tî âwakökö ôko ague na ïrî tî gbâ tî âwapâsi wala bûngbi tî âwapâsi ôko, fadê lo fa ndânî.

IV] Wapâsi alîngbi tî fa yê sô lo yê na mbâgê tî wakökö wala bûngbi tî âwakökö. Âyê sô lo yê, fadê CPI ayeke da bê tî lo na ndö nî tönga na lo bâa lo tene ayeke nzönî lo zîa na sêse ângôbo tî söröngö âwakökö sô ayeke gue na ïrî tî awapâsi sô alî na yâ tî ngbanga nî. Na tânpandê, âwapâsi alîngbi tî hûnda tî tene âwakökö tî âla alöndö gî na ködörö tî âla, sô âla na lo ayeke tene yângâ tî ködörö ôko.

V] a) Âwapâsi alîngbi tî soro tî tene âwakökö tî Ndokua tî Puse Wängö tetî Âwapâsi (“OPCV”) amû mabôko na âla na yâ tî fängö-ngbanga nî. Dangbanga lâ ayeke fûta âwakökö tî OPCV, yê ôko, âla sâla kua tî âla yamba na kamâ kuê na terê tî Dangbanga. Âla gue kôzo na ïrî tî âwapâsi na dawâ tî CPI na yâ tî âmbênî âlökpälê ndê kôzo.

b) Ndokua tî Watondo tî CPI alîngbi ngâ tî mû mabôko na âwapâsi tî soro mbênî wakökö, mbîrîmbîrî na fängö na âla äîrî tî âwakökö sô ayeke na yâ tî kuru tî âwawängö tî CPI sô alîngbi na yê sô âwapâsi ayê.

Lê-mbëti 4 tî mbëti-hûnda

ÂSANGO NA NDÖ TÎ LINDO WALA ADRESSE TÎ WÄRÄNGÖ WAPÂSI:

Lindo tî lo _____

Nömörö tî sînga wala lêgë tî wärängö lo _____

Gbânda tere tî lo _____

Ïrî tî wagbiängö-yângâ, tônga na lo yeke da _____

Alîngbi tî du âsango na ndö lindo wala adresse tî wapâsi nî, wala tî mbênî sewä tî lo, wala tî mbênî zo ndê, tônga na wapâsi nî ayê tî tene awara lo na lêgë tî zo nî. Fa mbîrîmbîrî tônga lindo wala adresse nî ayeke tî wapâsi nî pëpe.

Tônga na wapâsi nî ayê tî gue na mbênî ndo ndê, ayeke nzônî mo fa ïrî tî mbênî boro zo na lindo tî lo, sô lo hînga lêgë tî wärängö wapâsi, ngâ sô lo hînga wapâsi asû mbëti sô.

Tônga na lêgë ayeke da:

Sango na ndö tî tî zo/bûngbi sô amû mabôko na wapâsi tî sû mbëti-hûnda:

Sango na ndö tî zo wala bûngbi sô amû mabôko tî sû mbëti-hûnda sô (*tônga na lo yeke da*):

Ïrî tî ködörö _____ Ïrî tî nzapâ _____

Ïrî tî bûngbi (*tônga na ayeke da*) _____

Nömörö tô sînga na tî gbânda terê (*tônga na ayeke da*) _____

Lindo wala adresse _____

Ge sô aligbi tî zîa sango na ndö tî zo sô ague na ïrî tî wapâsi pëpe. Aligbi tî sû nî gî tônga mbênî zo wala bûngbi amû mabôko na wapâsi wala na zo sô ague na ïrî tî wapâsi.

Tönga na wapâsi wala zo ague na ïri wapâsi asû atene zo amû na lo mabôko pëpe, ndo sô aligbi tî dutî sêngê

Fa ïri tî zo sô amû mabôko na lêgê tî gbïängö-tënë, tönga na lo yeke da.

Âdokimä sô i yeke fa nî adu tî zîa nî na terê tî mbëtî-hûnda sô, tönga na ayeke da

- Limo tî mbëtî tî sêzo wala carte d'identité tî wapâsi
- Limo tî mbëtî tî sêzo tî zo sô ague na ïri tî wapâsi
- Depä wala declarat sô amû lêgê na mbênî zo tî gue na ïri tî wapâsi sô lo yeke kötä zo
- Limo tî yêfandâ sô afa kâmba tî sêwâ na pöpö tî lo na wapâsi nî
- Limo tî mbëtî tî da-nganga wala mbênî mbëtî kuê sô afa âkpälê sô wapâsi awara ngâ na ïri tî äz sô alingbi fa pekô tî hûnda tetî lëkëngö kpälê tî wapâsi (*tönga na ayeke da, ayeke nzönî ngâ sî wapâsi adu tî fûta ngbanga nî pëpe*)

Ahûnda na âwapâsi tî mü **limo-mbëtî wala photocopie tî âdokimä**, tönga na yêfandâ tî sêzo wala yêfandâ tî kâmba tî sêwâ. Tokua mamâ-mbëtî pëpe. Alingbi ngâ tî zîa na terê tî mbëtî-hûnda wala formulaire nî âlimo-mbëtî tî âmbênî âdokimä sô ahûnda nî pëpe, yê ôko sô ayeke nzönî ngbanga tî hûnda nî, tönga na âmbëtî tî âbüäkodë, mbëtî tî da-nganga, mbëtî tî polûsu wala mbëtî tî da-ngbanga, âtalâto ngâ na âlimo sô wapâsi adu tî fûta tî wara nî pëpe. Âdokimä kuê sô atokua (ngâ âtalâto sô ayeke na yâ nî) aligbi tî sigî nzönî.

Ïri na lêgê tî wärängö äzo tî fängö pekô tî hûnda tî lëkëngö pendâ kpälê tî wapâsi adu tî dutî da, tönga na ayeke da. Adu tî fa ïri tî âla ngâ na lêgê tî wärängö âla. **Ayeke nzönî mo hînga sô mo lingbi tî mü âsango sô gî tönga na äzo nî ayêda.**

Sû na gbe tî âmbëtî sô kuê sî mo zîa na yâ nî, fadê ayeke yâpu kua tî mûngö ïri tî CPI.

Tönga na mo yê hûnda mbênî tënë, tokua mbëtî na ndokua tî lingö na yâ tî ngbanga ngâ na tî lëkëngö pendâ kpälê na legê tî lindo tî gbânda tere tönga sô : VPRS.Information@icc-cpi.int wala tokua mbëtî na lêgê tî poste :

VPRS
PO Box 19519
2500 CM La Haye
Pays-Bas

Nömörö tî sînga nî ayeke tönga sô: + 31 (0) 70 515 95 55